

Utrum propter pñtiam heretici scismatici vel alterius excommunicati/ debeat quis cessare ab oratione/ vel in missa sistere/ in quolibet passu fuerit/ vel in officio diuino? Respondet si talis assistens sit notorie excommunicatus/ et denunciatus et constat illis de choro vel ecclia talis celebrans debet cessare. et significare palam causam sue cessationis/ nisi excusetur per timorem cadentem inconstantem virum. Si autem excommunicatio sit occulta/ nec fuerit denunciatio facta/ talis non debet cessare a celebratione publica/ presertim iam inchoata quia nec debet alium pro palare.

S **Si quis petit pro-**batorem religionis/ et tunc inuenit strabonem aut debilem/ aut inscium aut in aliquo inhabilem/ et hoc bene tunc notat/ permittit tamen sic per annum/ post hoc petit professioem et nullum aliud habet impedimentum quod prout vtrum possit repellere? Respondet quod sic. etiam gratis non assignata alia ratione.

Item nouitius interrogatur an habeat aliquod impedimentum per quo non possit profiteri? Respondet se non habere/ et sic consentit sue professioni imo de facto profiteretur/ inuenit tamen postea quod impedimentum habebat/ vtrum talis professio valeat aut non? Respondet quod talis nouitius ligatus est intrare religionem istam vel aliam. Sed de conventu maior est difficultas/ quia presupponit quod non consentit nisi sub condicione/ quod nouitius non haberet aliud quod tale impedimentum/ quod expresse nominat/ et in statutis ordinis ponit. Et ita videtur quod non stante tali condicione/ consensus non tenet. Sunt tamen argumenta ad oppositum de conditionibus appositis matrimonio quod dimitto. Consulerem tamen/ quod talis iam professus/ exteri/ et diu tolerat/ non expelleretur/ nisi necessitas vigeret/ hoc propter scandalum vitandum/ et caritatem nutriendam.

S **Si dispensator aut procurator monasterij/ vel alius cui forte date sunt pecunie pro emendo aliquid pro communi/ aut pro quavis alia causa comunitatis/ ipse emat pro se vel pro alio/ cultellum vel gratium aut filium aut acium/ absque licentia generali aut speciali aut permissu presidentis. vtrum talis faciat contra votum pauperum/ et reputetur proprietarius/ peccauerit quod mortaliter tanquam transgressor voti. Et si iuridico si dederit vel accepit ab extra-**

neis? Respondet per distinctioem: quod vel talis procurator/ estimatur probabiliter et rationabiliter/ quod superior suus vellet bene si sciret. quod illa fierent de quibus queritur. Et in hoc casu non videtur talis procurator proprietarius/ vel transgressor voti. Si autem credit aut credere debeat probabiliter/ et rationabiliter/ quod si superior talia sciret/ ipse non apparet sed displiceret sibi/ et hoc displicentia graui/ tunc talis est fur et transgressor voti.

Utrum quis renuere debeat officium quodcumque sibi iniunctum a maiore/ propter aliquod impedimentum ipsius officij? Respondet quod reuelatis excusationibus suis maiori suo si idem persistat in sua voluntate/ obtineat sibi confidendo de diuino adiutorio. Et hoc etiam habet et regula/ quod si impossibilia iniunguntur alicui fratri etc. Presupposito tamen/ quod non habeatur rationalis existimatio de maiori/ quod et impetitia vel malicia precipiat illud/ et quod illud quod iubetur sit de illis que pertinent ad regulam/ et ad que se extendit potestas maioris/ alioquin non debet obedire. Dicitur autem ratio naturalis existimatio quoniam rationes probabiliores habentur ad sic credendum quam ad oppositum/ dummodo non fabricet sibi tales rationes/ inordinatas vel indisciplinatas affectio.

Queritur quo intelligatur ista auctoritas beati thome de aqno/ quod consensus delectationis peccati mortalis/ est peccatum mortale? Respondetur quod si quis tetatus fuerit de aliquo peccato mortali/ si delectatur in eodem delectatione morosa/ et placeat sibi illa delectatio/ ratione deliberata. ita quod non vellet quod tetatio recederet. sed quod delectatio duret amplius. posito quod non vellet actualiter committere peccatum/ hoc est exercere peccatum suum ad extra/ peccat mortaliter. Et hec confessio probata est et in multis casibus alijs habet locum eadem auctoritas. Propterea cautissimum est/ statim abigere tales recogitationes operum carnalium/ tam aliorum quam suorum/ quod quis sit aliquando in tali recogitatione/ viciu quoddam curiositatis nomine. quia non oportet esse peccatum mortale/ potius quam sit delectatio carnalis/ et hec curiositas/ communis est apud quemlibet ex sensibus/ vt oculus non saturatur visu. nec auris auditu etc. Et potest magis dici delectatio homini sensualem quam carnalem seu libidinosam.

Explicuntur questiones.

Quidem de peccato veniali duplici.

S

De correctione proximi

Dota q̄ dupliciter dici potest peccatum veniale. Nam aliud est veniale solum ex genere. sicut verbum ociosum. aut mendacium iocosum. Aliud est veniale ex hoc q̄ non fit cum deliberatione perfecta. sed in primo motu vel q̄ dā surreptione. quemadmodum nullum est peccatum adeo mortale. quin per defectum perfecti consensus. possit remanere infra metas solius venialis. Et quo ad ista peccata venialia. verissima est regula beati Aug. vi. delz q̄ nullum peccatum veniale est adeo. quin mortale fiat dum placet. Sed de primis venialibus non oportet. imo sanctus thomas dat regulam. q̄ consensus in actu veniale. superle de genere. non est nisi venialis sicut metiri iocose etiam ex deliberatione vel frangere silentium. q̄ solum impositum est per modum discipline. et delectari in istis. non est nisi veniale. Si autem delectatio fundaretur super hoc q̄d est peccatum id est q̄ quis delectaretur in hoc actu. sub hac ratione qua prohibet et displicet deo. tunc ipsa delectatio peccatum mortale esset. Sed hec est diabolica placetia. q̄ uis posset forte sine peccato mortali q̄s in hoc casu delectari in hoc q̄d habet talem libertatem sic agendi. nesciente suo superiore. aut alia tali ratione. **Finis.**

Eiusdem de correctione proximi

Corruptio proximi de qua dicitur Mat. xviii. Si peccauerit in te frater tuus corripe ipsum. etc. est in precepto. Si tamen iste sex conditiones concurrat. Prima est certa peccati agnitio. quia ex sola suspitione non debet fieri. Secunda est mansuetudo in corripiendo. quia corripiens cum ira magis provocat ad peius quam corripiat. Tertia est q̄ in alio non sit tanta aptitudo ad corripiendum. quia si ipsum fratrem peccantem videat aliquid eque boni sicut ego vel meliores. et ei forte magis familiares. vel plures suis. probabiliter supponere possit. q̄ aliquis istorum corripiat ipsum. Si autem certum esset. q̄ omnes negligenter eum corripere tunc teneret quantum ad hanc conditionem. et aliis conditionibus concurrentibus. Quarta est spes probabilis de correptione correctione q̄ si non spem sed peioratio timeat correctionem fieri non debet. Quinta est q̄ peccatum sit mortale non tamen veniale. Sexta est q̄ non sit spes habendi maiorem oportunitatem temporis ad corrigendum seu cor-

ripiendum. **I**stis sex conditionibus non concurrant. licet precepto leges. non tamen ligat ad exequendum. i. corripiendum. sed potest differre sine peccato. quousque bene simul concurrat. hoc tamen non dico de prelo sed de fratre q̄ per confidentiam non habet in illum q̄ peccavit. **E**t obligatio huius precepti est affirmativa ligans semper. sed non ad semper. sed tamen per necessitatem. q̄d est quoniam omnes ille conditiones supradicte concurrunt. Quare non est timendum homini bone voluntatis de hac transgressione. si pro se habuerit dictas conditiones.

Tertio ex vi precepti. secreta correctio vel admonitio. debet precedere denunciationem quoniam ipsa correctio cadat sub precepto. exceptis his quatuor casibus in quibus non est necessarium. Primum quoniam frater venialiter non mortaliter peccat. quia de veniali non est preceptum. Secundum quoniam corripiens fratrem. ex sua secreta correctione peiorare forte formidat. Tertium quoniam licet sit spes correctionis per secretam ammonitionem tamen mora periculum habet. tunc omnia per uata correctione statim denunciari debet. Quartum quoniam corripiens sine propria culpa corripere non valet. quia dicit gregorius. perfecti magnanimis laus est. propter exteri fortiter et iterum clementer. Nam sunt nonnulli. in ipsa familiari conversatione q̄ corrigi nequeunt sine culpa corrigentis atque ideo cum vel corrigentem inquitant. vel non omni modo hec agentes aggravant. magna misterij dissimulanda dissimulatio toleranda. Quare sciendum in his q̄ tradidit dominus servanda. Aliquoniam est precipue forma tenenda ut in sacramentis et in talibus non licet recedere a scriptis verborum formis. quia in ipsis virtus facti consistit. Aliquoniam finis intentus magis debet attendi quam forma verborum. ut cum dominus dixit curato a lepra. Mat. xvij. vide nemini dixeris et tamen ille diffamavit eum. quia magis attendebat propter quod dixerit quam quod dixerit. **S**icut hic magis debet attendi finis correptionis scilicet emendatio peccatoris. quam forma verborum. Si quoniam ergo videat frater peccans salubriter corrigi per alium qui potest et vult potest. q̄ se. secure potest ei indicare. unde etiam prelo dici potest peccatum fratris. non premissa monitione. vel secreta correctione. non tamen iudici. sed tanquam amico peccatis et qui ei magis potest potest quam alius precipue propter casus practos. **T**ertio peccatum de quo frater peccans fuit secreta correptus seu admonitus. et de quo se emendavit. potest dici plato precipienti per obedientiam. Ita tamen q̄ si denunciatus solus peccatum